

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра конституційного, адміністративного та міжнародного права

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕМІЩЕННЯ ПРЕДМЕТІВ
ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Підготовки бакалавра

Силабус вибіркового компонента «Адміністративно-правове регулювання переміщення предметів через митний кордон України» підготовки бакалавра.

Розробники:

Харайн Іван Іванович, доктор філософії у галузі права, асистент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права

Ленгер Яна Іванівна, доктор юридичних наук, професор кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (к.ю.н., доц. Фідря Ю.О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

д.ю.н. Книш С.В.

© Харайн І.І., 2025 р.
© Ленгер Я.І., 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань: Галузь знань: 26 Цивільна безпека Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність, Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 3-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр – 5-ий
		Лекції - 26 год.
		Практичні (семінарські) - 30 год.
		Самостійна робота - 56 год.
		Консультації - 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	Галузь знань: Галузь знань: 26 Цивільна безпека Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність, Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 3-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр – 5-ий
		Лекції - 8 год.
		Практичні (семінарські) - 10 год.
		Самостійна робота - 88 год.
		Консультації - 14 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладачів

Хараїн Іван Іванович,
доктор філософії у галузі права,
асистент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права
Електронна адреса: ivankharain@ukr.net
Дні занять <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

Ленгер Яна Іванівна,
доктор юридичних наук,
професор
професор кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права
Електронна адреса: Lenher.Yana@vnu.edu.ua
Дні занять <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Вивчення вибіркового освітнього компонента «Адміністративно-правове регулювання переміщення предметів через митний кордон України» спрямоване на комплексне опанування здобувачами освіти правових засад митної справи та адміністративних процедур, що забезпечують законне й безпечне переміщення товарів та інших предметів через митний кордон України. Освітній компонент розкриває роль митної політики держави, систему митних органів, їх компетенцію та повноваження, а також порядок реалізації митних формальностей під час митного контролю, митного оформлення й застосування митних режимів.

Вибірковий освітній компонент є системою взаємоузгоджених елементів навчального процесу, зорієнтованих на формування здатності критично аналізувати нормативно-правові акти у митній сфері та застосовувати їх у типових і проблемних ситуаціях; працювати з документами й доказовою базою під час здійснення митних процедур; визначати та обґрунтовувати митну вартість товарів і розуміти наслідки її встановлення; виконувати класифікацію товарів за УКТЗЕД та враховувати її значення для тарифного і нетарифного регулювання; застосовувати ризик-орієнтований підхід та інструменти системи управління ризиками при прийнятті процесуальних і управлінських рішень.

Особлива увага приділяється практичним аспектам виконання митних формальностей щодо окремих категорій предметів: пропуску товарів, що переміщуються громадянами; переміщенню транспортних засобів; транскордонному переміщенню валютних цінностей; митному контролю міжнародних поштових та експрес-відправлень; переміщенню лікарських засобів, стандартних зразків і реагентів; переміщенню зброї, боєприпасів та основних частин зброї. Завершальний блок освітнього компонента присвячено питанням порушення митних правил та відповідальності за них, включно з процедурою розгляду справ, доказуванням, застосуванням санкцій і можливостями оскарження.

У результаті опанування освітнього компонента здобувачі освіти набувають умінь розв'язувати ситуаційні задачі та кейси, готувати правові висновки, аргументовано відстоювати

позицію під час фахових обговорень, презентувати результати виконаної роботи та застосовувати здобуті знання у майбутній професійній діяльності.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою ВОК є формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо застосування адміністративно-правових норм, які регулюють переміщення предметів через митний кордон України, здійснення митного контролю та митного оформлення, а також запобігання і реагування на порушення митних правил.

Завданням ВОК є :

- освоєння теоретико-правових засад митної справи та митної політики України, системи митних органів, їх компетенції та повноважень;
- вивчення чинного законодавства та підзаконних актів у сфері митного регулювання і адміністративних процедур митного контролю/оформлення;
- формування практичних умінь застосовувати митні формальності під час переміщення товарів через митний кордон України, у тому числі з урахуванням митних режимів;
- опанування інструментів митного адміністрування, зокрема визначення митної вартості та методів її встановлення, класифікації товарів за УКТЗЕД, використання системи управління ризиками;
- розгляд та вирішення практичних ситуацій (кейсів) щодо пропуску товарів, що переміщуються громадянами, та застосування пільг/обмежень;
- висвітлення особливостей виконання митних формальностей щодо окремих категорій предметів (транспортні засоби, валютні цінності, поштові та експрес-відправлення, лікарські засоби, стандартні зразки і реагенти, зброя та боєприпаси);
- формування здатності кваліфікувати порушення митних правил і застосовувати норми про адміністративну відповідальність, з урахуванням процедурних питань (доказування, розгляд справ, санкції, оскарження);
- розвиток навичок юридичної аргументації: підготовка правових висновків, робота з документами, представлення позиції та участь у фахових дискусіях.

Soft skills.

ВОК забезпечує розвиток таких **soft skills** :

- комунікація (усна/письмова), публічні виступи, ведення фахової дискусії;
- критичне мислення, аналітичність, аргументація правової позиції;
- командна робота, взаємодія в малих групах;
- тайм-менеджмент, самоорганізація, відповідальність за результат;
- стресостійкість і вміння діяти в умовах обмеженого часу/невизначеності (кейс-формат).

4. Структура освітнього компонента.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак. т.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
-------------------------------	--------	------	-------------	--------------	-------	----------------------------

Змістовий модуль 1. Адміністративно-правове забезпечення митної справи: суб'єкти, процедури та інструменти.						
Тема 1. Митна політика України та митна справа: система органів, повноваження і правові засади.		2	2	5	1	УО, Т, ДС=9
Тема 2. Митна вартість товарів та методи її визначення.		4	4	5	1	УО, РЗ/К, Т=9
Тема 3. Класифікація товарів (УКТЗЕД) та система управління ризиками: правові засади і практика застосування.		2	4	5	1	УО, ДС, РЗ/К Т, Р=9
Тема 4. Митний контроль і митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України: митні формальності та застосування митних режимів.		4	4	5	1	УО, РЗ/К, Т=9
Разом за модулем 1		12	14	20	4	36
Змістовий модуль 2. Особливості виконання митних формальностей щодо окремих категорій предметів.						
Тема 5. Порядок пропуску товарів, що переміщуються громадянами через митний кордон України.		2	2	6	1	УО,ДБ,ТР, Т,Р=10
Тема 6. Порядок переміщення транспортних засобів через митний кордон України.		2	2	6	1	УО, РЗ/К, Т=9
Тема 7. Переміщення лікарських засобів стандартних зразків та реагентів.		4	2	6	1	УО, РЗ/К, Т=9
Тема 8. Транскордонне переміщення валютних цінностей. Митні формальності щодо міжнародних поштових та експрес-відправлень.		2	2	6	1	УО, РЗ/К, Т=9
Тема 9. Порядок переміщення через митний кордон України зброї, боєприпасів та основних частин зброї (вогнепальна, пневматична, холодна, охолощена).		2	4	6		УО, РЗ/К, Т=9

Тема 10. Порушення митних правил та відповідальність за них.		2	4	6		УО, ДБ, ДС, РЗ/К, Т, ТР, Р=18/максимум 9 за практичне заняття
Разом за модулем 2		14	16	36	4	
Всього годин/Балів	120	26	30	56	8	100

Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, Р – реферат, УО – усне опитування тощо.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак. т.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Адміністративно-правове забезпечення митної справи: суб’єкти, процедури та інструменти.						
Тема 1. Митна політика України та митна справа: система органів, повноваження і правові засади.		2	1	10	2	УО, ДБ, ДС, РЗ/К, Т, ТР, Р /максимум 10 за практичне заняття
Тема 2. Митна вартість товарів та методи її визначення.			1	10	2	
Тема 3. Класифікація товарів (УКТЗЕД) та система управління ризиками: правові засади і практика застосування.			1	10	1	
Тема 4. Митний контроль і митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України: митні формальності та застосування митних режимів.		2	1	10	1	
Разом за модулем 1		4	4	40	6	40
Змістовий модуль 2. Особливості виконання митних формальностей щодо окремих категорій предметів.						
Тема 5. Порядок пропуску товарів, що переміщуються громадянами через митний кордон України.			1	8	2	УО, ДБ, ДС, РЗ/К, Т, ТР, Р /максимум

Тема 6. Порядок переміщення транспортних засобів через митний кордон України.		2	1	8	2	10 за практичне заняття
Тема 7. Переміщення лікарських засобів стандартних зразків та реагентів.			1	8	1	
Тема 8. Транскордонне переміщення валютних цінностей. Митні формальності щодо міжнародних поштових та експрес-відправлень.			1	8	1	
Тема 9. Порядок переміщення через митний кордон України зброї, боєприпасів та основних частин зброї (вогнепальна, пневматична, холодна, охолощена).			1	8	1	
Тема 10. Порушення митних правил та відповідальність за них.		2	1	8	1	
Разом за модулем 2		4	6	48	8	60
Поточний контроль						
Всього годин/Балів		8	10	88	14	100

Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, Р – реферат, УО – усне опитування тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Формами самостійної роботи здобувача освіти з ОК «Адміністративно-правове регулювання переміщення предметів через митний кордон України» є опрацювання прослуханого лекційного матеріалу (презентації лекцій, письмові конспекти лекцій); вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях; опрацювання опублікованих у фахових та інших виданнях статей з обраної теми; підготовка (написання) письмових робіт – розв’язування задач, що включає підбір необхідних джерел інформації та їх опрацювання; написання й редагування тексту; належне його оформлення.

Завдання для самостійної роботи розробляються на кожен навчальний рік окремо з урахуванням змін до законодавства. Завдання для самостійної роботи входять до плану семінарського заняття кожної теми і доступні для здобувачів освіти на кафедрі (у паперовому вигляді) та розміщені на платформі Moodle.

Завдання до самостійної роботи не оцінюються окремо. Контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, здійснюється під час проведення семінарських занять, а також на підсумковому модульному контролі.

IV. Політика оцінювання

Відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. протокол № 8 Вченої ради (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fspublic/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи та реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, заслуховування та аналіз доповідей питань, винесених на обговорення, письмове вирішення завдань, письмові відповіді на окремі питання, участь у дискусіях/дебатах, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо.

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Здобувач освіти має систематично відвідувати лекційні та практичні (семінарські) заняття. За наявності обґрунтованих причин (хвороба, участь у заходах університету, перебування за кордоном тощо) та за погодженням із викладачем допускається участь у занятті/консультації онлайн або виконання індивідуального завдання на відпрацювання.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час занять дозволяється виключно в навчальних цілях (робота з нормативною базою, Moodle, правовими інформаційними ресурсами). Під час контрольних заходів (тестування, письмові роботи, тощо) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї вимоги робота може не оцінюватися.

Максимальна кількість балів за поточний контроль – 100 балів.

Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Відпрацювання пропущених занять допускається до початку заліково-екзаменаційної сесії та здійснюється за графіком і в строки (час), визначені викладачем.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

Рейтингова система оцінювання передбачає накопичення балів за різнобічну навчальну діяльність студента упродовж семестру, а саме таку, що не передбачена формами поточного контролю. Так, здобувач освіти, може отримати додаткові (бонусні) бали за участь у наукових конференціях, олімпіадах, у конкурсах наукових студентських робіт, підготовку наукових публікацій (з тематики навчальної дисципліни); а також за активність на заняттях до 20% максимального поточного балу.

Відповідно до п 4.5. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. протокол № 8 Вченої ради передбачено, що здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Науково-методичною комісією факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість балів
---	-----------------

Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	до 7 балів
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіуму та іншому науковому заході	до 5 балів
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

Політика щодо академічної доброчесності.

Вивчаючи цей ОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Відпрацювання пропущених практичних (семінарських) занять:

1. Пропущені без поважних причин практичні заняття відпрацьовуються усно (відповідь на всі питання) та/або виконанням кейсу; за рішенням викладача — підготовкою і захистом реферату (аналітичної записки).
2. Практичне заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо здобувач освіти не надав документального підтвердження причин відсутності (медична довідка, наказ/розпорядження, довідка про участь у заході університету тощо).
3. Пропущені з поважних причин практичні заняття відпрацьовуються шляхом підготовки конспекту/короткого письмового опрацювання теми та відповідей на окремі питання практичного заняття (за вибором викладача), або виконанням кейсу/тестового завдання.
4. Відпрацювання здійснюється до початку заліково-екзаменаційної сесії у межах консультацій та/або у визначені викладачем години.

Перездача негативної оцінки (0 балів) за поточний контроль:

1. Негативна оцінка (0) за практичне заняття або інший вид поточного контролю може бути перездана до початку сесії.

2. Перездача здійснюється в одній із форм (за рішенням викладача залежно від теми): усна відповідь на всі питання практичного заняття; виконання та захист кейсу/розрахункової задачі; письмова відповідь з посиланням на норми права; реферат/аналітична записка (за потреби).

3. За результатами перездачі виставляється оцінка за чинною шкалою оцінювання, але в межах максимальної кількості балів, передбачених силабусом за відповідну тему.

Відпрацювання пропущених лекцій:

1. Якщо лекцію пропущено з поважної причини, відпрацювання відбувається шляхом написання реферату/аналітичної записки або виконанням тестового завдання (за погодженням із викладачем).

2. Якщо лекцію пропущено без поважної причини, здобувач подає конспект самостійно опрацьованого лекційного матеріалу з опрацюванням нормативної бази та ключових понять теми.

V. Підсумковий контроль

Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 року (URL: <https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochnei-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах у формі заліку.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт (оцінювання за шкалою від 0 до 100). Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості 100.

У день складання заліку за основною сесією здобувач освіти не має права дозавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Залік проводиться в усній формі шляхом опитування з питань, викладених в екзаменаційному білеті, який складається з трьох питань.

Перелік питань на залік:

1. Поняття, цілі та принципи митної політики України.

2. Митна справа: зміст, структура та співвідношення з митною політикою.
3. Джерела правового регулювання митної справи: ієрархія та роль МКУ.
4. Система митних органів України: основні завдання, функції та повноваження.
5. Повноваження митних органів у сфері митного контролю та митного оформлення (загальна характеристика).
6. Права та обов'язки декларанта, перевізника й інших учасників митних правовідносин.
7. Адміністративне та судове оскарження рішень/дій митних органів (загальні засади).
8. Поняття митної вартості та її значення для митного оподаткування і контролю.
9. Основний метод визначення митної вартості (за ціною договору): умови застосування та типові ризики.
10. Другорядні методи визначення митної вартості: послідовність застосування та коротка характеристика.
11. Документи для підтвердження митної вартості: мінімальний пакет і типові помилки декларантів.
12. Коригування митної вартості: підстави, процедура, процесуальні гарантії декларанта.
13. Включення/невключення до митної вартості витрат на транспортування, страхування, навантаження/розвантаження.
14. УКТЗЕД: призначення, структура та зв'язок з Гармонізованою системою.
15. Основні правила інтерпретації УКТЗЕД: зміст і практичне значення.
16. Порядок класифікації товару: алгоритм дій і джерела для обґрунтування коду.
17. Рішення митних органів щодо класифікації: правова природа, значення і можливість оскарження.
18. Система управління ризиками (СУР): мета, принципи, місце в митному контролі.
19. Як код УКТЗЕД впливає на ризики (СУР), ставки платежів та дозвільні/обмежувальні заходи.
20. Митний контроль: поняття, принципи, форми та основні процедури.
21. Митне оформлення: етапи, строки, документи, електронне декларування.
22. Митні формальності: зміст, класифікація та призначення в митному адмініструванні.
23. Види митних декларацій та порядок їх застосування.
24. Застосування митних режимів: поняття, критерії вибору, правові наслідки.
25. Порівняння режимів: імпорт (вільний обіг), транзит, тимчасове ввезення, переробка (ключові відмінності).
26. Товари громадян: поняття «для особистого користування» і критерії відмежування від комерційних.
27. «Зелений/червоний коридор»: умови застосування та правові наслідки вибору.
28. Письмове декларування товарів громадянами: коли обов'язкове і як оформлюється.
29. Оподаткування товарів громадян: загальні правила нарахування та сплати.
30. Пільги та звільнення від митних платежів для громадян: загальні підстави й обмеження.
31. Заборони/обмеження для окремих категорій товарів громадян (харчові продукти, культурні цінності тощо).
32. Типові порушення громадян при перетині кордону: ризики та наслідки.
33. Правовий режим переміщення транспортних засобів через митний кордон України.
34. Тимчасове ввезення/вивезення ТЗ: умови, строки, обмеження, відповідальність за порушення.
35. Правові засади переміщення лікарських засобів через митний кордон України.
36. Дозвільні документи для ввезення/вивезення лікарських засобів: загальна характеристика.
37. Обмеження щодо переміщення лікарських засобів громадянами: загальні підходи і типові вимоги.

38. Переміщення стандартних зразків і реагентів: мета, документування, ризики неправильної кваліфікації.
39. Валютні цінності: поняття та загальні правила транскордонного переміщення.
40. Декларування валютних цінностей фізичними особами: коли, що і як декларується.
41. Відповідальність за порушення правил переміщення валютних цінностей.
42. Митні формальності щодо міжнародних поштових та експрес-відправлень.
43. Загальні умови переміщення зброї та боєприпасів через митний кордон: дозвільний характер і документи.
44. Особливості переміщення спортивної зброї/боєприпасів: загальні вимоги.
45. Переміщення спеціальних засобів самооборони (аерозолі тощо): загальні правила та обмеження.
46. Поняття порушення митних правил: ознаки та види правопорушень.
47. Склад правопорушення у справах про ПМП: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона.
48. Проведення у справах про ПМП: стадії, процесуальні документи, строки.
49. Докази у справах про ПМП: види доказів та вимоги до їх належності/допустимості.
50. Заходи забезпечення провадження (вилучення, огляд тощо): загальні підстави та межі.
51. Оскарження постанов/рішень у справах про ПМП: адміністративний і судовий порядок.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

90-100 – здобувач освіти демонструє вільне володіння теоретичними питаннями, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково дає відповіді на поставлені питання з посиланням на норми законодавства; вільно володіє термінологією;

82-89 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання відповідає повно, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти, вміло їх застосовує при відповіді на питання, однак може допускати деякі неточності чи положення без їх доведеності;

75-81 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання може порушувати системність їх викладу, допускати окремі неточності, без їх доказовості, однак знає нормативно-правові акти, застосовує при відповіді на питання, володіє основними категоріями;

67-74 – здобувач освіти володіє більшістю теоретичними питаннями з предмету вивчення, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти у відповідній сфері, однак не завжди може правильно та аргументовано застосувати норми законодавства при відповіді на питання;

60-66 – здобувач освіти не володіє більшістю теоретичними питаннями, однак знає основні категорії та нормативно-правові акти, але при відповіді на питання не обґрунтовує та не аргументує її;

1-59 – здобувач освіти володіє теоретичними питаннями поверхнево; знає окремі категорії та нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час відповіді на питання.

Поточне оцінювання Денна (заочна) форма навчання

10 балів – поточне оцінювання

№ п/п	Бали	Оцінка	Оцінка відповідно ECES
1	10-9	Відмінно	(A) – якщо здобувач демонструє вільне володіння питаннями теми, безпомилково виконує практичні, самостійні, індивідуальні завдання
2	8	Дуже добре	(B) – здобувач при відповіді на теоретичні питання допускають деякі неточності, активно працює протягом практичного заняття; дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача
3	7	Добре	(C) – загалом хороша робота
4	6-5	Задовільно	(D) – здобувач допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно
5	4-2	Достатньо	(E) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і лише іноді із допомогою викладача виправляє ці помилки
6	1-0	Незадовільно	(FX) – здобувач припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань

Критеріями оцінювання знань здобувачів освіти під час усних та письмових відповідей з ВОК є:

- повнота розкриття питання; використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо);
- логічна послідовність та системність викладення матеріалу, культура мовлення;
- аналітичність мислення, вміння робити порівняння та формулювати висновки.

VI. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Основна

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Статут Всесвітнього поштового союзу від 12.08.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_101#Text.
3. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй 1982 року та Угоди про імплементацію Частини XI Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року: Закон України від 03.06.1999 № 728-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/728-14#Text>.
4. Про прийняття Україною Конвенції про полегшення міжнародного морського судноплавства 1965 року з поправками: постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.1993 № 775. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/775-93-%D0%BF#Text>.
5. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (CMR) (Женева, 19.05.1956). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_234#Text.
6. Митний кодекс України: закон України від 13 березня 2012 № 4495-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#n5>.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 80731-X URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
9. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
10. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
11. Про деякі питання ввезення на митну територію України та проведення першої державної реєстрації транспортних засобів: Закон України від 07.06.2005 № 2739-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2739-15>.
12. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
13. Про поховання та похоронну справу: Закон України від 10.07.2003 № 1102-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>.
14. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
15. Про Митний тариф України: Закон України від 19.10.2022 № 2697-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>.
16. Про морські порти України: Закон України від 17.05.2012 № 4709-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4709-17#Text>.
17. Про автомобільний транспорт: Закон України від 05.04.2001 № 2344-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>.
18. Про транзит вантажів: Закон України від 20.10.1999 № 1172-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14#Text>.
19. Про поштовий зв'язок: Закон України від 03.11.2022 № 2722-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2722-20#Text>.
20. Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин: Закон України від 04.02.2021 № 1206-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20#Text>.
21. Про затвердження переліку товарів, які не можуть бути поміщені у митний режим відмови на користь держави: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 427. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/427-2012-%D0%BF#Text>.
22. Про деякі питання перебування товарів у митному режимі переробки на митній території України, обмеження і заборони щодо поміщення окремих товарів у зазначений митний режим: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.03.2013 № 295. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2013-%D0%BF#Text>.
23. Про затвердження переліку товарів, вивезення (пересилання) яких громадянами за межі митної території України не допускається: постанова Кабінету Міністрів України від 28.05.2012 р. № 468 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/468-2012-%D0%BF#Text>.

24. Про порядок вивезення (пересилання) за межі митної території України громадянами дорогоцінних металів (за винятком банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів), дорогоцінного каміння та виробів із них, а також культурних цінностей з метою їх відчуження: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 448 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448-2012-%D0%BF#Text>.

25. Про затвердження Порядку вивезення за межі України державних нагород з дорогоцінних металів та/або дорогоцінного каміння: постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2001 р. N 677 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/677-2001-%D0%BF#Text>.

26. Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів: постанова Кабінету Міністрів України від 07.09.1998 №1388 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1388-98-%D0%BF#Text>.

27. Про затвердження Тимчасового порядку виконання митних формальностей під час здійснення митного оформлення транспортних засобів для їх вільного обігу на митній території України та внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 7 вересня 1998 р. № 1388 і від 4 червня 2007 № 795: постанова Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 р. № 1077 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1077-2018-%D0%BF#Text>.

28. Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/451-2012-%D0%BF#Text>.

29. Про затвердження переліку пунктів пропуску через державний кордон, в яких здійснюється переміщення товарів через митний кордон України: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 435. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-2012-%D0%BF#Text>.

30. Про затвердження форми митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 431. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/431-2012-%D0%BF#Text>.

31. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 428. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-%D0%BF#Text>.

32. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF#Text>.

33. Деякі питання транскордонного переміщення фізичними особами валютних цінностей: постанова Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 203. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/203-2019-%D0%BF#Text>.

34. Про порядок продажу, придбання, реєстрації, обліку і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії: постанова Кабінету Міністрів України від 07.09.1993 № 706. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/706-93-%D0%BF#Text>.

35. Про затвердження Порядку придбання, зберігання, перевезення і використання спортивної зброї, боєприпасів до неї, утримання стрілецьких тирів, стрільбищ та стендів: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1207. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-2018-%D0%BF#Text>.

36. Про затвердження Порядку ввезення в Україну вогнепальної зброї представниками служб безпеки та охоронцями глав держав і членів офіційних делегацій

іноземних держав: постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.1997 № 1443 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1443-97-%D0%BF#Text>.

37. Про затвердження Положення про дозвільну систему: постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 576. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-92-%D0%BF#Text>.

38. Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями: постанова Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text>

39. Про затвердження Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей: постанова Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19#Text>

40. Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті: постанова Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text>

41. Про затвердження Порядку застосування уніфікованої митної квитанції МД-1: наказ Державної митної служби України від 04.01.2005 № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0066-05#Text>.

42. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12#Text>.

43. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12#Text>.

44. Про затвердження Порядку заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 614. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1014-12#Text>.

45. Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 613. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-12#Text>.

46. Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил: наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 №652 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1015-12>.

47. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: наказ Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1021-15#Text>.

48. Про оформлення міжнародних поштових та експрес-відправлень і затвердження Змін до Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 04.01.2023 № 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0046-23#top>.

49. Порядок виконання митних формальностей при здійсненні транзитних переміщень: наказ Міністерства фінансів України від 09.10.2012 № 1066. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2120-12#Text>.

50. Про митні формальності на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 629. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1036-12#Text>.

51. Про затвердження Правил обробки та відправлення міжнародної пошти в місцях міжнародного поштового обміну України: наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації

України, Державної митної служби України від 07.11.2000 № 165/626. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/REG5303>

52. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, а також боєприпасів та вибухових матеріалів: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

53. Про затвердження Порядку ввозу із-за кордону та вивозу із України спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії: наказ МВС України та Держмиткому України від 19.10.1993 № 650/272. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0165-93#Text>.

54. Про лікарські засоби: Закон України від 04.04.1996 № 123/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

55. Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України лікарських засобів та спеціального дитячого харчування: постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/458-2012-%D0%BF#Text>.

56. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: наказ Державної митної служби України від 14.12.2022 № 543. URL: <https://customs.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennia-poiashnen-do-ukrayinskoyi-klasifikatsiyi-tovariv-zovnishnoekonomichnoyi-diialnosti-321>.

57. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи посадових осіб митниць з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю правильності визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України: наказ Державної митної служби України від 07.07.2021 № 476. URL: <https://qdpro.com.ua/uk/export/document/68061>.

Додаткова

1. Гребельник О. Митна справа: підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 400 с.

2. Митна справа: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 572 с.

3. Науково-практичний коментар Митного кодексу України / за заг. ред. д.ю.н., проф. Є. В. Додіна. – Київ: Видавництво “Професіонал”, 2020. 688 с.

4. Мережко Н.В. Митна справа : підручник / Н.В. Мережко, П.В. Пашко, О.В. Рождественський; за ред. П.В. Пашка. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 572 с. – (Серія «Митна справа»). ISBN978-966-629-811-2.

5. Хараїн, І. І. "Правові колізії митного контролю транспортних засобів української реєстрації, тимчасово зареєстрованих у країнах ЄС під час воєнного стану: практика та шляхи врегулювання." *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право* 3.90 (2025): 420-425.

6. Хараїн І.І. Адміністративно-правове регулювання переміщення предметів фізичними особами через митний кордон України : дисерт. наук. ступ. докт. філософії у галузі права за спец. : 12.00.07. Університет митної справи та фінансів. Дніпро, 2020. 220 с.

Інтернет ресурси

1. Офіційний веб-портал Парламенту України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Офіційний сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/>

3. Все про зовнішньоекономічну діяльність. – Режим доступу: <http://mdoffice.com.ua/>.

4. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

5. Інкотермс 2020. – Режим доступу: <https://incoterms2020.com.ua/>

6. Останні дані макроекономіки, фінансового законодавства, ринку цінних паперів, фінансова, податкова енциклопедії. – Режим доступу: <http://www.fin.org.ua/>.